

hans Menighed, medens man dog ofte hører Entelle her i Landet udtale og navnlig jevnlig vil høre udtale, naar man kommer til Norge, at Grundtvigianerne i Grunden slet ikke ere evangelisk-lutheriske Christne, at de vel kunne være Christne, gode og fromme Christne endog, kunne være Christne som Baptisterne og Methodisterne, som de Reformerte og de Catholiske ere det, men at de høre ikke til den danske Folkekirke. For det Andet beviser den Omstændighed, at man ønsker Birkedals og Nazareths Menighed optagen i den danske Folkekirke, at man dog erkjender, hvad den ærede Minister allerede har gjort opmærksom paa i det andet Thing, at Principmodstriden ikke er saa skærende og stor, og at det dog er muligt at have saadanne Menigheder, der hvile paa en anden Basis, bestaaende indenfor Folkekirken. Men hertil kommer desuden, hvad jeg maa gjøre opmærksom paa, endnu een Ting, som jeg ikke hidtil har seet udhævet, og det er, at selv om der blev dannet flere Valgmenigheder eller Hjælpe-menigheder, eller hvad man nu vil kalde dem, saa vilde det dog ikke rolle ved den bestaaende Ordning med Sogneinddelingen. Det er jo dog klart, at hvad der er den allervæsentligste Hovedfordeel ved den nuværende Inddeling i Sogne, det er dette, at ingensomhelst Mand, han være riig eller fattig, han være brav eller en Synder, han være en Forbryder for det menneskelige Dje eller ikke, vil savne Den, til hvem han er berettiget til at henvende sig angaaende sin Sjæls Frelse; men dette Forhold vil ikke blive det Allersjæreste forrykket, om der ogsaa maatte opstaae Hundrede, ja to eller tre Hundrede Hjælpe- og Valgmenigheder indenfor Kongeriget Danmarks Grændser. Det er jo kun for deres Vedkommende, der alligevel erklære, at de ikke ønske at søge til deres Sognepræst, men til en anden, at Lovforslaget fremkommer. Ingen Mand i Kongeriget Danmark vil altsaa ved Lovforslaget miste den Ret, som han nu har, til at kunne henvende sig til sin Sognepræst, men en heel Classes Lærd i aandelig Forstand vil blive afhjulpen derved, at den faaer en Ret, som den ikke tidligere har havt, nemlig en Ret til at kunne staffe sig en anden Præst end Sognepræsten, til hvem den kan henvende sig i aandelige Sager.

Saaledes som vi nu staae overfor Lovforslaget, kan jeg imidlertid ikke Andet end sige, at jeg med dyb Bedrøvelse har seet den høitærede Minister forlade det Standpunkt, som han indtog ved dets Forelæggelse. Saaledes som det blev forelagt i det andet Thing, vilde jeg have været istand til at gaae heelt og holdent ind derpaa; efter min Overbevisning vilde det nemlig da have givet de Garantier, som maa fordres, for at man skal sende en saadan fremmed og ny Institution, som først skal prøve sig frem, ud i Livet. Det var egentlig kun eet væsentligt nyt Punkt, som den høitærede Minister havde bragt ind i Lovforslaget, siden det forelaa her i forrige Session, nemlig en Indstrækning i den Afstand fra Kirkebygningen, indenfor hvilken de Menigheder, der maatte blive dannede, skulde befindes. Dette var et Punkt, som ikke kom frem istsjor, og som jeg troer, at det kan være vigtigt at klare sig noget nærmere, netop fordi de fleste af os ere saa lidet vant til at omgaaes med Tal, at vi ikke ret see, hvad der ligger i dem. Saaledes som Lovforslaget forelaa istsjor, var der kun fordret en Kredss eller en Cirkel, hvis Radius var 3 Mile, indenfor hvilken der skulde være 20 Familier, som sluttede sig sammen til en Menighed; men en Cirkel med en Radius paa 3 Mile er ikke, som En eller Anden vistnok kunde falde paa at troe, omtrent 3 Quadratomile, men det er meget mere omtrent 28 Quadratomile. Ihen er jo omtrent 60 Quadratomile stort; nu veed jeg vel, at Ihen ikke bestaaer af to Cirkler, der berøre hinanden paa et Punkt, men det er dog temmelig nær selv en Cirkel, og det vilde altsaa ikke være meget langt fra, at det store, tætbeboede Ihen vilde kunne afgive to saadanne Kredse. Hvis altsaa det Tal af Familier, som skulde udfordres til at danne en Trimenighed, ikke behøvede at være indenfor en mindre Afstand end den omtalte, saa vilde Loven i Virkeligheden synke ned til at blive en Individualitetslov eller en lille Udvidelse af Sognebaandsløsningsloven. Der vil i saa Fald ikke være Tale om nogen egentlig Kjerne for Trimenigheden, og der behøvede ikke at være nogen dyb Trang paa et eneste Sted indenfor hele Kredsens Grændser. Det store Fremskridt, som Lovforslaget havde gjort, da det